

فرصت‌های خاص رادیو در جذب مخاطب جوان

● محمود سلمانی

وقتی پیرامون مسائل ارتباط جمعی گفت و گو می‌شود، باید به نقش بس‌چون و چرای آن در زندگی اجتماعی در دهکده جهانی فعلی توجه کرد.

امروزه وسائل ارتباط جمعی چنان وارد زندگی ما شده‌اند که زندگی کردن بدون آنها، برای ما دشوار به نظر می‌رسد. به ویژه آنکه به وسیله همین وسائل از انبوه اطلاعات و اخبار آگاه شده و محیط پیرامونی را بهتر مشاهده می‌کنیم. رادیو از جمله وسائل ارتباطی است که وارد زندگی بشر شده و با اختراع و ابتکار دیگر وسائل ارتباط جمعی، همچنان که از وسائل ضروری زندگی بشر محسوب می‌شود.

رادیو یک رسانه شنیداری است. به وسیله حس شنوایی، ما می‌شنویم و رادیو این امر مهم را برعهده دارد. تأثیر و گسترش بسیار رادیو آن قدر زیاد است که حتی تشکیلات کوچک سیاسی یا نظامی برای مطرح نمودن خود، از پایگاه‌های رادیویی کمک می‌گیرند.

بیان مسئله

رسانه‌های گروهی در تلاقی‌شد بیشترین مخاطب را به دست آورند. در این میان رسانه شنیداری رادیو دارای فرصت‌های خاص در جذب مخاطب است. این فرصت‌های تألیف برمی‌گردد به فلسفه وجودی رادیو در جهان امروز که شاهد تنوع در رسانه‌های گروهی هستیم.

این فرصت‌های خاص به‌طور مختصر عبارتند از:

حمل آسان رادیو، فراگیر بودن امواج رادیویی، تنوع برنامه‌های رادیویی، جنبه شنیداری رادیو، علاقه و اقبال نسل جوان به موسیقی و صداهای موزون و...

ضرورت و اهمیت موضوع

در رسانه فعلی با پیشرفت‌های علمی و فناوری، انسان به‌طور روز افزونی تحت تأثیر رسانه‌های گروهی به خصوص رادیو قرار می‌گیرد.

رادیو رسانه‌ای شفاهی است که با توجه به وجود و پیدایش رسانه‌های خطی و تصویری، از اهمیتش کاسته نشده و در جامعه دارای اهمیت شایانی است.

هر رسانه سعی می‌کند دارای مخاطب یا مشتری بیشتری باشد.

رادیو با توجه به اقبالی که در نسل جوان دارد، دارای فرصت‌های فراوانی است.

عصر ارتباطات

برخی از متفکران، دهه‌ها پیش از زمان حاضر را با نام‌هایی همچون عصر ارتباطات، دهکده جهانی و... و رهبری از راه دور می‌نامند. اگر تادیروز رهبری و ارشاد انسان براساس ارتباط مستقیم بود، در عصر فعلی با توجه به تنوع رسانه‌های گروهی، هدایت بشر از راه دور و غیرمستقیم است. اکنون ارتباطات باعث شده که فاصله‌ای میان گوینده و شنونده وجود داشته باشد.

رادیو از جمله وسائل ارتباطی است که وارد

زندگی بشر شده و با وجود اختراع و ابتکار دیگر وسائل ارتباط جمعی، همچنان که یکی از وسائل ضروری زندگی بشر محسوب می‌شود

رسانه‌های گروهی چنان قدرت یافته‌اند که می‌توانند نسلی تازه در تاریخ بشر به وجود بیاورند. نسلی که با نسل‌های ماقبل خود دارای تفاوت‌های بسیاری است. «لارسلند و مرث» از متفکران تأثیر گذار می‌نویسند: «وسائلی ارتباط جمعی جدید برای پی‌رومندان که می‌توان از آن در راه خیر و شر با تأثیری شگرف سود برد و چنانچه کنترل مطلوب وجود نداشته باشد، امکان استفاده از این وسائل در راه شر بیشتر از خیر آن است.»

نسل جوان

قریب به ۲۲ میلیون نفر از جمعیت کشور را جوانان تشکیل می‌دهند. امروزه نسل جوان دارای اهمیت فراوانی در معادلات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور است. به طوری که صاحبان زر و زور برای اجرای مقاصد خود از نسل جوان بهره می‌برند.

از طرف دیگر برای جهت دهی به افکار عمومی باید از رسانه‌های گروهی استفاده کرد.

آمارها نشان می‌دهد که بیشترین مخاطبان رسانه‌های گروهی را جوانان تشکیل می‌دهند. لذا برای آنکه جوانان مورد خطاب قرار گیرند، رسانه‌ها دارای اهمیت می‌باشند.

سلط بر رسانه‌ها به ویژه رادیو این امکان را فراهم می‌آورد که بر افکار و ذهن جوانان تأثیر گذاری کرد.

باید توجه داشته باشیم که نسل جوان نسلی پر مشکل است. مشکلات اقتصادی و اجتماعی باعث شده که حدود ۸۵ میلیون جوان در کشور ما مجرد بوده و امکان ازدواج و تشکیل خانواده را نداشته باشند.

رادیو

گمان می‌رفت با آمدن رسانه‌های جدید، کم‌کم رادیو آن نقش خود را در بخش اخبار و اطلاعات و آگاهی‌ها از دست بدهد، ولی این اتفاق نیفتاد، بلکه روزه به روزه بر اهمیت رادیو در جامع بشری افزوده شد.

اینک جدا از رادیوهای سراسری که در کل یک کشور دریافت می‌شوند، رادیوهای محلی به وجود آمده‌اند که مورد توجه مردم قرار دارند.

رادیوهایی که به زبان محلی برای شنونده‌های خود برنامه پخش می‌کنند و حتی از منظر مالی به سود دهی رسیده‌اند. گرچه با بودن دیگر رسانه‌ها، عموم مردم کمتر به رادیو گوش می‌دهند. ولی شنونده‌های رادیو مخاطبین همیشگی این رسانه هستند.

رادیو به قوه تخیل شنونده‌ها کمک فراوانی می‌کند. چه بسیار افراد نابینا که رادیو به مونس همیشگی آنها تبدیل شده است.

رادیو به حوزه خصوصی زندگی افراد وارد می‌شود. شنونده‌ها را مورد خطاب قرار داده و با آنان سخن می‌گوید. گرچه این سخن گفتن یک طرفه است ولی با این حال مخاطب در آن رنگ و بویی از حرف دل خود در می‌شود.

جوان و رادیو

جوانان رادیو را دوست دارند، چراکه این وسیله سبک قابل حمل و نقل می‌تواند اوقات آنان را پر کرده و نشاط و سرگرمی را برایشان به ارمغان بیاورد. جوان می‌خواهد از آن سوی مرزهای سیاسی حیدها را بشنود. بفهمد آنها چه می‌گویند، چه کار می‌کنند چه آینده‌هایی دارند.

امروزه رادیو بگ وسیله ارتباط بین المللی است. قدرت صدا چنان بالاست که در تمامی نقاط دنیا می‌توان آن را شنید. دیگر رسانه‌ها دارای محدودیت‌هایی هستند ولی رادیو چندان با این محدودیت‌ها مواجه نیست.

جوانان با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستند. وقتی درهای تلویزیون بروی جوانان بسته می‌شود، جوانان به رادیو روی می‌آورند.

بایمان هستیم وقتی در چند سال پیش به یکباره برخی از روزنامه‌ها توقیف شدند، چگونه جوانان به رادیو‌ها هجوم بردند.

اینک این سؤال می‌ماند که آیا همیشه امکان خواهد داشت که رادیو جوانان را از هر نظر ارضا بکند؟

منبع:

سازمان فردا (۱۳۷۸)، مجموعه مقالات، (ترجم فضل الله امینی)، تهران، فردا جلد اول و دوم.

